

Briselē, 4.9.2020.
COM(2020) 499 final

2020/0256 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES IETEIKUMS

**par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19
pandēmiju**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

ES pilsoņu tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties Eiropas Savienībā ir viens no visvērtīgākajiem Eiropas Savienības sasniegumiem un svarīgs tās ekonomikas virzītājspēks.

Lai ierobežotu Covid-19 uzliesmojuma izplatīšanos, dalībvalstis¹ ir noteikušas dažādus pasākumus, no kuriem daži ir ietekmējuši pilsoņu tiesības brīvi pārvietoties Eiropas Savienībā. Šie pasākumi bieži vien ietver ierobežojumus ieceļošanai citā dalībvalstī vai citas īpašas prasības (piemēram, ievērot karantīnu), ko piemēro pārrobežu ceļotājiem, tostarp tiem, kas pārvietojas saimnieciskos nolūkos, piemēram, nodarbinātajiem un uzņēmējiem.

Lai gan šie pasākumi bija paredzēti, lai aizsargātu pilsoņu veselību un labklājību, tie ir nopietni ietekmējuši pārvietošanās brīvību Savienībā, radot blakusietekmi iekšējā tirgū. Ir prioritārā kārtā jāatjauno pārvietošanās brīvība, līdztekus aizsargājot sabiedrības veselību, neatkarīgi no tā, vai pārvietošanās notiek, lai strādātu, atpūstos vai ģimenes iemeslu dēļ. Būtu jā saglabā iespēja izmantot brīvas pārvietošanās tiesības, kas Savienības pilsoņiem tiešā veidā paredzētas Līgumos, vienlaikus raugoties, lai vīruss nesāktu atkal izplatīties apgabalos, kur to ir izdevies iegrozīt.

Kopš pandēmijas sākuma Komisija ir cieši sadarbojusies ar dalībvalstīm nolūkā panākt pakāpenisku brīvas pārvietošanās atjaunošanu. 2020. gada martā Komisija pieņēma Vadlīnijas par robežu pārvaldības pasākumiem veselības aizsardzībai un preču un pamatpakalpojumu pieejamības nodrošināšanai² un Vadlīnijas par nodarbināto brīvas pārvietošanās īstenošanu Covid-19 uzliesmojuma laikā³, kurās ietverti norādījumi par brīvu pārvietošanos attiecībā uz pārrobežu darba ņēmējiem, sezonas strādniekiem un pašnodarbinātajiem, kas strādā kritiski svarīgās profesijās.

2020. gada 13. maijā Komisija vairāku vadlīniju un ieteikumu paketes ietvaros ar mērķi palīdzēt dalībvalstīm pakāpeniski atcelt brīvas pārvietošanās ierobežojumus pieņēma paziņojumu “Covid-19: ceļā uz pakāpenisku un koordinētu pieeju pārvietošanās brīvības atjaunošanai un iekšējās robežkontroles atcelšanai”⁴, kurā bija arī minēta iespēja atsevišķus pasākumus ieviest no jauna, ja epidemioloģiskā situācija to prasa.

2020. gada 11. jūnijā Komisija pieņēma Paziņojumu Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei par pagaidu ierobežojuma nebūtiskiem ceļojumiem uz ES piemērošanas trešo novērtējumu⁵, kurā tā stingri mudināja dalībvalstis pabeigt ES teritorijā noteikto brīvas pārvietošanās ierobežojumu atcelšanas procesu, kolīdz epidemioloģiskā situācija to ļauj.

¹ Apzīmējums “dalībvalstis” šeit ietver visas dalībvalstis, kurām ir saistošs brīvas pārvietošanās *acquis*, kā arī trešās valstis, kurām ir saistoši brīvas pārvietošanās noteikumi (t. i., Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju, pamatojoties uz EEZ līgumu, Šveici, pamatojoties uz Nolīgumu par personu brīvu pārvietošanos, un Apvienoto Karalisti pārejas periodā līdz 2020. gada 31. decembrim, pamatojoties uz Līgumu par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas).

² OV C 86 I, 16.3.2020., 1. lpp.

³ OV C 102 I, 30.3.2020., 12. lpp.

⁴ OV C 169, 15.5.2020., 30. lpp.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0399>

2020. gada 15. jūlijā Komisija pieņēma paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES veselības jomas īstermiņa sagatavotība turpmākiem Covid-19 uzliesmojumiem”⁶.

2020. gada 7. augustā Komisijas dienesti nosūtīja dalībvalstīm administratīvu vēstuli, kurā tie atgādināja principus, kas piemērojami brīvas pārvietošanās ierobežojumiem saistībā ar iespējamiem lēmumiem par brīvas pārvietošanās ierobežošanu sakarā ar pandēmiju. Saskaņā ar samērīguma principu šo tiesību ierobežojumus drīkst noteikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst Savienības mērogā atzītiem vispārējas nozīmes mērķiem vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības. Šīs vēstules mērķis bija arī veicināt koordināciju un nodrošināt skaidrību un paredzamību pilsoņiem un uzņēmumiem.

Tomēr dalībvalstīs vajadzētu panākt turpmāku progresu un ciešāku koordināciju. Ņemot vērā pandēmijas gaitu, dažas dalībvalstis ir atstājušas spēkā vai no jauna ieviesušas atsevišķus brīvas pārvietošanās ierobežojumus ES teritorijā. Vienpusējie pasākumi ir radījuši būtiskus traucējumus. Ieceļošanas aizliegumi tagad gan lielā mērā ir atcelti, taču uzņēmumiem un pilsoņiem joprojām tiek piemēroti daudzi atšķirīgi pasākumi, kas bieži vien tiek noteikti ļoti strauji, balstās uz ļoti atšķirīgiem kritērijiem vai nav pietiekami koordinēti ar citām dalībvalstīm. Tas viss ir radījis lielas nenoteiktības gaisotni gan pilsoņiem, gan uzņēmumiem.

Ņemot vērā pandēmijas sākumposmā gūto mācību, brīvas pārvietošanās ierobežojumu noteikšanai ir vajadzīga pienācīgi koordinēta, paredzama un pārredzama pieeja. Domājot par to, kā sākt droši atjaunot ES ekonomiku un nodrošināt iekšējā tirgus gludu darbību, ir svarīgi novērst vīrusa izplatīšanos, aizsargāt pilsoņu veselību, kā arī nodrošināt brīvu pārvietošanos Savienības teritorijā drošos apstākļos. Īpaši jāgādā par to, lai pārrobežu saimnieciskā darbība varētu notikt bez jēlkādiem ierobežojumiem.

- **Atbilstība spēkā esošajiem noteikumiem konkrētās rīcībpolitikas jomā**

Šis ieteikums attiecas uz esošo noteikumu īstenošanu saistībā ar brīvas pārvietošanās ierobežojumiem sabiedrības veselības apsvērumu dēļ.

- **Atbilstība pārējām Savienības rīcībpolitikām**

Šis ieteikums saskan ar citām Savienības rīcībpolitikām, tostarp tām, kas attiecas uz sabiedrības veselību un iekšējo robežkontroli.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Līgums par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 21. panta 2. punkts, 46. pants, 52. panta 2. punkts, 168. panta 6. punkts un 292. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

LESD 292. pants paredz, ka Padome var pieņemt ieteikumus. Saskaņā ar šo noteikumu Padome pieņem lēmumus pēc Komisijas priekšlikuma tajos gadījumos, kad Līgumos ir paredzēts, ka Padome pieņem lēmumus pēc Komisijas priekšlikuma.

⁶

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0318>

Tas ir piemērojams šajā konkrētajā situācijā, jo ir vajadzīga konsekventa pieeja, lai izvairītos no turpmākiem traucējumiem, ko rada vienpusēji un nepietiekami koordinēti pasākumi, kas ierobežo brīvu pārvietošanos Savienībā. LESD 21. panta 1. punktā ir noteikts, ka ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstu teritorijā, ievērojot Līgumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī to īstenošanai paredzētos pasākumus. Ja rodas situācija, ka šā mērķa sasniegšanai ir vajadzīga Savienības mēroga rīcība, Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru var pieņemt noteikumus nolūkā sekmēt minēto tiesību īstenošanu.

Atbilstoši LESD 46. pantam Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru pēc apspriešanās ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju pieņem direktīvas vai regulas, kas nosaka, kādi pasākumi jāveic, lai nodrošinātu darba ņēmēju pārvietošanās brīvību, kas paredzēta LESD 45. pantā.

Saskaņā ar LESD 49. panta pirmo daļu Savienībā ir aizliegts ierobežot brīvību veikt uzņēmējdarbību. Saskaņā ar LESD 56. panta pirmo daļu Savienībā ir aizliegti arī pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumi. Tas ietver ierobežojumus attiecībā uz brīvību saņemt pakalpojumus citā dalībvalstī.

Atbilstoši LESD 52. panta 2. punktam Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru pēc apspriešanās ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju pieņem direktīvas, ar kurām koordinē noteikumus ar mērķi sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības apsvērumu dēļ paredzēt īpašus pasākumus attiecībā uz brīvības veikt uzņēmējdarbību īstenošanu.

Saskaņā ar LESD 62. pantu minētais noteikums vienlīdz attiecas arī uz pakalpojumiem.

Saskaņā ar LESD 168. panta 6. punktu Padome nolūkā nodrošināt augstu cilvēka veselības aizsardzības līmeni, nosakot un īstenojot visu Savienības politiku un darbības, var pēc Komisijas priekšlikuma pieņemt arī ieteikumus.

- **Proporcionalitāte**

Vienpusēju vai nekoordinētu pasākumu noteikšana acīmredzot rada brīvas pārvietošanās ierobežojumus, kas ir nekonsekventi un sadrumstaloti un tādējādi Savienības pilsoņiem rada nenoteiktību par viņu tiesību īstenošanu. Šis priekšlikums paredz samērīgus izvirzītā mērķa sasniegšanas pasākumus, kas nepārsniedz nepieciešamo.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Priekšlikumā ņemtas vērā regulārās diskusijas ar dalībvalstīm kopš pirmo pagaidu ierobežojumu ieviešanas, pieejamā informācija par epidemioloģiskās situācijas attīstību, attiecīgās pieejamās zinātniskās atziņas un tiešā reakcija no Savienības pilsoņiem, ieskaitot daudzās Eiropas Komisijai nosūtītās vēstules.

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Pārvietošanās brīvība ir viena no pamattiesībām, kas nostiprināta Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("Harta") 45. pantā. Ievērojot samērīguma principu, ierobežojumus drīkst noteikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst Savienības mērogā atzītiem vispārējas nozīmes mērķiem vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības. Hartas 21. pants, ievērojot Līgumu piemērošanas jomu, aizliedz jebkādu diskrimināciju pilsonības dēļ.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK⁷ brīvas pārvietošanās tiesības var ierobežot, lai aizsargātu noteiktas sabiedrības intereses, proti, sabiedrības veselību, sabiedrisko kārtību un valsts drošību. Šādi ierobežojumi būtu jāpiemēro, ievērojot ES tiesību vispārīgos principus, jo īpaši samērīgumu un nediskriminēšanu, kā arī pamattiesības. Pasākumiem būtu jābalstās uz sabiedrības veselības apsvērumiem, tāpēc tie nevar pārsniegt šo konkrēto sabiedrības interešu aizsardzībai absolūti nepieciešamo.

Pārvietošanās brīvības ierobežojumiem Savienībā, kuri ir atzīti par attaisnojamiem sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības apsvērumu dēļ, jābūt nepieciešamiem, samērīgiem un balstītiem uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem. Tiem ir jāspēj nodrošināt izvirzītā mērķa sasniegšanu, un tie nedrīkst pārsniegt šā mērķa sasniegšanai nepieciešamo.

Šis ieteikums nebūtu jāuztver kā tāds, kas tiecas atvieglot vai mudināt brīvas pārvietošanās ierobežojumu noteikšanu sakarā ar šo pandēmiju. Tas tiecas nodrošināt koordinētu pieeju tajos gadījumos, kad kāda dalībvalsts nolēmj ieviest šādus ierobežojumus. Lēmums par brīvas pārvietošanās ierobežojumu ieviešanu ir dalībvalstu kompetencē, tomēr tām ir jāievēro Savienības tiesību prasības. Tāpat dalībvalstīm ir arī iespēja neieviest ierobežojumus, pat ja ir izpildīti šajā ieteikumā paredzētie kritēriji un sasniegtas attiecīgās robežvērtības.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nav.

5. CITI ELEMENTI

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Koordinēta pieeja dalībvalstu vidū prasa kopīgi strādāt pie četriem galvenajiem jautājumiem: kopēju kritēriju un robežvērtību piemērošana, kad tiek lemts, vai ieviest brīvas pārvietošanās ierobežojumus; kopējo kritēriju kartēšana, izmantojot saskaņotus krāsu kodus; koordinēta pieeja pasākumiem, kurus piemēro personām, kas pārvietojas uz un no augstāka riska apgabaliem; skaidras, visaptverošas un savlaicīgas informācijas sniegšana sabiedrībai par ierobežojumiem un saistītajām prasībām.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

Lai nodrošinātu, ka šis process ir reāli īstenojams un pārredzams, priekšlikumā ir paredzēti tikai trīs kritēriji, proti, 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid- 19 gadījumu rādītājs, pozitīvo testu rādītājs un testēšanas rādītājs. Šie kritēriji tad būtu jāpiemēro konkrētajiem apgabaliem, ideālā gadījumā – dalībvalstu reģioniem. Lai nodrošinātu pietiekami uzticamus datus, pēc šiem kritērijiem būtu jānovērtē tikai tie apgabali, kuros testēšanas rādītājs pārsniedz 250 Covid-19 testus uz 100 000 iedzīvotāju.

Izmantojot šos kritērijus, potenciālos ierobežojumus varētu piemērot reģioniem, kuros 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid- 19 gadījumu rādītājs ir 50 vai vairāk un pozitīvo testu rādītājs – 3 % vai vairāk. Ierobežojumus varētu piemērot arī reģioniem, kuros 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs pārsniedz 150 uz 100 000 iedzīvotāju, pat ja pozitīvo testu rādītājs ir mazāks par 3 %. Paredzētie kritēriji un robežvērtības balstās uz pamatīgām diskusijām ar dalībvalstīm un uz to sniegtajiem datiem.

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (*ECDC*), izmantojot dalībvalstu sniegtos datus, regulāri sagatavos aktuālās kartes dalījumā pa reģioniem, kurās būs attēlots, vai konkrētā apgabalā ir pārsniegtas iepriekš minētās robežvērtības.

Ja nav pārsniegtas ne 14 dienu kumulatīvā paziņoto Covid-19 gadījumu robežvērtība, ne pozitīvo testu robežvērtība, attiecīgais reģions būtu jāuzrāda kā “zaļš”. Ja ir pārsniegtas tikai viena no robežvērtībām, attiecīgais reģions būtu jāuzrāda kā “oranžs”. Ja ir pārsniegtas abas robežvērtības, attiecīgais reģions būtu jāuzrāda kā “sarkans”. Ja nav pieejami pietiekami dati vai nav sasniegts noteiktais testēšanas rādītājs, attiecīgais reģions būtu jāuzrāda kā “pelēks”.

ECDC sagatavotajām kartēm vajadzētu palīdzēt dalībvalstīm ievērot koordinētu pieeju savos lēmumu pieņemšanas procesos un nodrošināt, ka dalībvalstu pieņemtie lēmumi ir konsekventi un pienācīgi koordinēti.

Piemēram, izmantojot šos kritērijus un robežvērtības, dalībvalstis varētu piemērot ierobežojumus, ja ieeļo no apgabala, kurā:

- (a) 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs ir 70 un pozitīvo testu rādītājs ir 5,5 % (“sarkans apgabals”); vai
- (b) 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs ir 175 uz 100 000 iedzīvotāju neatkarīgi no pozitīvo testu rādītāja (“sarkans apgabals”).

Dalībvalstīm turpretī nevajadzētu piemērot ierobežojumus ieeļošanai no šādiem apgabaliem:

- (c) 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs ir 20 un pozitīvo testu rādītājs ir 2,5 % (“zaļš apgabals”);
- (d) 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs ir 55 un pozitīvo testu rādītājs ir 1,5 % (“oranžs apgabals”; var noteikt prasību iesniegt pasažiera lokalizēšanas veidlapu vai testēties);
- (e) 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs ir 20 un pozitīvo testu rādītājs ir 4,5 % (“oranžs apgabals”; var noteikt prasību iesniegt pasažiera lokalizēšanas veidlapu vai testēties).

Minētā karte dalībvalstīm būtu jāizmanto lēmumu pieņemšanas procesā, kurš tiktu pēc iespējas koordinēts saskaņā ar šādu grafiku:

- (a) ik nedēļu Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs publicē atjauninātu kartes versiju;

- (b) ceturtdienās dalībvalstis, kuras plāno piemērot ierobežojumus personām, kas ceļo uz apgabalu vai no apgabala, kurš klasificēts kā “sarkans” vai “pelēks”, informē pārējās dalībvalstis un Komisiju par šo nodomu;
- (c) pirmdienās dalībvalstu paziņotie pasākumi stājas spēkā, ja vien nav kādi izņēmuma apstākļi.

Šā saskaņotā grafika ievērošana nodrošinātu koordināciju dalībvalstu starpā un paredzamību, juridisko noteiktību un noteikumu ievērošanu pilsoņu un uzņēmumu labā.

Priekšlikums

PADOMES IETEIKUMS

**par koordinētu pieeju brīvas pārvietošanās ierobežošanai sakarā ar Covid-19
pandēmiju**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 21. panta 2. punktu, 46. pantu, 52. panta 2. punktu, 168. panta 6. punktu un 292. panta pirmo un otro teikumu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Savienības pilsonība ikvienam Savienības pilsonim dod tiesības brīvi pārvietoties.
- (2) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 21. panta 1. punktu ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstu teritorijā, ievērojot Līgumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī to īstenošanai paredzētos pasākumus.

Minēto tiesību īstenošanu reglamentē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK⁸. Pārvietošanās un uzturēšanās brīvība ir paredzēta arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas ("Harta") 45. pantā.

- (3) Saskaņā ar LESD 45. panta 1. punktu Savienībā ir jānodrošina darba ņēmēju pārvietošanās brīvība. Lai sasniegtu šo mērķi, dalībvalstu darba ņēmējiem ir jādod tiesības brīvi pārvietoties Savienībā nolūkā strādāt algotu darbu, un tās var ierobežot, vienīgi pamatojoties uz sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības apsvērumiem.
- (4) Saskaņā ar LESD 49. panta pirmo daļu ir aizliegts ierobežot vienas dalībvalsts pilsoņu brīvību veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī.
- (5) Saskaņā ar LESD 56. panta pirmo daļu Savienībā ir aizliegti arī pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumi. Tādējādi pakalpojumu sniedzējiem ir tiesības šķērsot robežu, lai sniegtu pakalpojumus, un pakalpojumu saņēmējiem ir tiesības doties uz pakalpojumu sniedzēja valsti, lai saņemtu attiecīgo pakalpojumu. Lai varētu sasniegt šos mērķus, ir pamats koordinēt pasākumus, kurus dalībvalstis varētu apsvērt attiecībā uz citu dalībvalstu pilsoņiem veselības aizsardzības apsvērumu dēļ.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

- (6) Saskaņā ar LESD 168. panta 1. punktu, nosakot un īstenojot visu Savienības politiku un darbības, ir jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis.
- (7) 2020. gada 30. janvārī Pasaules Veselības organizācijas (“PVO”) ģenerāldirektors izsludināja starptautisku sabiedrības veselības ārkārtas situāciju sakarā ar to, ka jaunais koronavīruss, kas izraisa 2019. gadā atklāto koronavīrusa slimību (“Covid-19”), ir radījis uzliesmojumu pasaules mērogā. 2020. gada 11. martā PVO atzina, ka Covid-19 uzliesmojumu var raksturot kā pandēmiju.
- (8) Lai ierobežotu vīrusa izplatīšanos, dalībvalstis noteica dažādus pasākumus, no kuriem daži, piemēram, iebraukšanas ierobežojumi vai prasības pārrobežu ceļotājiem ievērot karantīnu, ietekmēja Savienības pilsoņu tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā.
- (9) 2020. gada 13. februārī Padome pieņēma secinājumus par Covid-19⁹, kuros tā mudināja dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju samērīgi un atbilstoši kopīgi rīkoties, cita starpā izstrādāt ciešu un pastiprinātu koordināciju starp dalībvalstīm, lai nodrošinātu visu pasākumu efektivitāti, tostarp vajadzības gadījumā tādu pasākumu, kas saistīti ar ceļošanu, vienlaikus nodrošinot brīvu pārvietošanos Savienībā, lai nodrošinātu optimālu sabiedrības veselības aizsardzību.
- (10) 2020. gada 10. martā Eiropas Savienības valstu vai to valdību vadītāji uzsvēra, ka attiecībā uz Covid-19 ir vajadzīga kopīga Eiropas līmeņa pieeja.
- (11) 2020. gada 16. martā Komisija pieņēma Vadlīnijas par robežu pārvaldības pasākumiem veselības aizsardzībai un preču un pamatpakalpojumu pieejamības nodrošināšanai¹⁰. 2020. gada 17. martā Eiropas Savienības valstu vai to valdību vadītāji atbalstīja šīs vadlīnijas.
- (12) 2020. gada 30. martā Komisija pieņēma Vadlīnijas par nodarbināto brīvas pārvietošanās īstenošanu Covid-19 uzliesmojuma laikā¹¹ ar mērķi nodrošināt, ka Savienības mobilie darba ņēmēji un pašnodarbinātās personas, īpaši profesijās, kas ir kritiski svarīgas cīņā ar pandēmiju, var nokļūt savā darbavietā.
- (13) 2020. gada 15. aprīlī Eiropas Komisijas priekšsēdētāja un Eiropadomes priekšsēdētājs nāca klajā ar Kopīgo Eiropas ceļvedi Covid-19 ierobežošanas pasākumu atcelšanai¹², saskaņā ar kuru brīvas pārvietošanās ierobežojumi būtu jāatceļ, kolīdz epidemioloģiskā situācija būs pietiekami tuvinājusies un tiks plaši un atbildīgi piemēroti fiziskās distancēšanās noteikumi.
- (14) 2020. gada 7. maijā Komisija pieņēma paziņojumu “Norādījumi par veselības aprūpes speciālistu brīvu pārvietošanos un apmācības minimālo saskaņošanu saistībā ar Covid-19 ārkārtas pasākumiem – ieteikumi saistībā ar Direktīvu 2005/36/EK”¹³ ar mērķi palīdzēt dalībvalstīm novērst darbinieku akūtu deficītu.
- (15) 2020. gada 13. maijā Komisija vairāku vadlīniju un ieteikumu paketes ietvaros pieņēma paziņojumu “Covid-19: ceļā uz pakāpenisku un koordinētu pieeju

⁹ OV C 57, 20.2.2020., 4. lpp.

¹⁰ OV C 86 I, 16.3.2020., 1. lpp.

¹¹ OV C 102 I, 30.3.2020., 12. lpp.

¹²

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint_eu_roadmap_lifting_covid19_containment_measures_lv.pdf

¹³ OV C 156, 8.5.2020., 1. lpp.

pārvietošanās brīvības atjaunošanai un iekšējās robežkontroles atcelšanai”¹⁴. Paziņojumā ierosināta pakāpeniska un koordinēta pieeja, kura paredz sākt ar ierobežojumu atcelšanu starp apgabaliem vai dalībvalstīm, kur epidemioloģiskā situācija ir pietiekami līdzīga. Pijei vajadzētu būt elastīgai, kas nozīmē arī iespēju atsevišķus pasākumus ieviest no jauna, ja epidemioloģiskā situācija to prasa. Paziņojumā paredzēts, ka dalībvalstīm būtu jārikojas, balstoties uz epidemioloģiskajiem kritērijiem, spēju piemērot slimības apturēšanas pasākumus visā brauciena laikā un ekonomiskajiem un sociālajiem apsvērumiem.

- (16) 2020. gada 11. jūnijā Komisija pieņēma Paziņojumu Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei par pagaidu ierobežojumu nebūtiskiem ceļojumiem uz ES piemērošanas trešo novērtējumu¹⁵, kurā tā stingri mudināja dalībvalstis pabeigt Savienības teritorijā noteikto brīvas pārvietošanās ierobežojumu atcelšanas procesu.
- (17) 2020. gada 16. jūlijā Komisija pieņēma Vadlīnijas par sezonas darbiniekiem Eiropas Savienībā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu¹⁶, kurās tā sniedz norādes valstu iestādēm, darba inspekcijām un sociālajiem partneriem par sezonas darbinieku tiesību un darba aizsardzības garantēšanu un par to, ka nepieciešams nodrošināt sezonas darbinieku informētību par viņu tiesībām.
- (18) Lai Savienībā sekmētu preču netraucētu apriti, Komisija pieņēma Paziņojumu par zaļo joslu ieviešanu atbilstoši Vadlīnijām par robežu pārvaldības pasākumiem veselības aizsardzībai un preču un pamatpakalpojumu pieejamības nodrošināšanai¹⁷, pamatnostādnes par kravu gaisa pārvadājumu veicināšanu Covid-19 uzliesmojuma laikā¹⁸ un Vadlīnijas par veselības aizsardzību, repatriāciju un ceļošanas pasākumiem jūrniekiem, pasažieriem un citām personām uz kuģiem¹⁹.
- (19) Tā kā Covid-19 gadījumu skaits Savienībā 2020. gada jūnijā un jūlijā samazinājās, daudzas dalībvalstis atcēla brīvas pārvietošanās ierobežojumus, kas bija noteikti inficēšanās pirmajā vilnī.
- (20) Ņemot vērā to, ka Covid-19 gadījumu skaits lielā daļā Savienības 2020. gada augustā atsāka pieaugt, dažas dalībvalstis sāka atjaunot brīvas pārvietošanās ierobežojumus.
- (21) Ierobežojumiem attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos Savienībā, kuri tiek ieviesti, lai ierobežotu Covid-19 izplatīšanos, būtu jābalstās uz konkrētiem un ierobežotiem apsvērumiem sabiedrības interesēs, proti, sabiedrības veselības aizsardzību. Tie būtu jāpiemēro, ievērojot ES tiesību vispārīgos principus, jo īpaši samērīgumu un nediskriminēšanu. Ar šo ieteikumu ir iecerēts atvieglot šo principu koordinētu piemērošanu pašreizējā izņēmuma situācijā, kuru radījusi Covid-19 pandēmija. Tāpēc šajā ieteikumā paredzēto mehānismu piemērošanas jomai un ilgumam vajadzētu būt stingri ierobežotiem un būtu jāattiecas tikai uz ierobežojumiem, kas tiek noteikti sakarā ar šo pandēmiju.
- (22) Vienpusēji pasākumi šajā jomā var radīt būtiskus traucējumus, jo uzņēmumiem un pilsoņiem tādā gadījumā ir jāizseko daudziem atšķirīgiem pasākumiem, kas strauji

¹⁴ OV C 169, 15.5.2020., 30. lpp.

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0399>

¹⁶ OV C 235 I, 17.7.2020., 1. lpp.

¹⁷ OV C 96 I, 24.3.2020., 1. lpp.

¹⁸ OV C 100 I, 27.3.2020., 1. lpp.

¹⁹ OV C 119, 14.4.2020., 1. lpp.

mainās. Tas ir vēl jo ļaunāk situācijā, kad vīruss jau tā ir būtiski ietekmējis Eiropas ekonomiku.

- (23) Šis ieteikums tiecas panākt ciešāku koordināciju starp tām dalībvalstīm, kuras apsver iespēju noteikt pasākumus, ar kuriem sabiedrības veselības apsvērumu dēļ tiek ierobežota brīva pārvietošanās. Koordinēta pieeja dalībvalstu vidū ir vajadzīga tādēļ, lai samazinātu ierobežojumu ietekmi uz Savienības pilsoņiem un ekonomiku, palielinot pārredzamību un paredzamību, un līdztekus nodrošinātu augstu cilvēka veselības aizsardzības līmeni.
- (24) Koordinēta pieeja dalībvalstu vidū prasa kopīgi strādāt pie šādiem galvenajiem jautājumiem: kopēju kritēriju un robežvērtību piemērošana, kad tiek lemts, vai ieviest brīvas pārvietošanās ierobežojumus, Covid-19 pārneses riska kartēšana, izmantojot saskaņotus krāsu kodus, un koordinēta pieeja pasākumiem (ja tādi tiek noteikti), kurus var atbilstoši piemērot personām, kas pārvietojas starp apgabaliem, atkarībā no pārneses riska līmeņa attiecīgajos apgabalos.
- (25) Tagad, kad pagājuši seši mēneši kopš krīzes sākuma, balstoties uz dalībvalstu un Komisijas regulārajiem kontaktiem, ir pieejams vairāk informācijas par efektīvākajiem pasākumiem. Šajā ieteikumā paredzētie kritēriji un robežvērtības balstās uz dalībvalstu sniegtajiem datiem.
- (26) Ņemot vērā epidemioloģiskās situācijas attīstību, Komisijai ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra atbalstu būtu regulāri jānovērtē šajā ieteikumā paredzētie kritēriji, nepieciešamie dati un robežvērtības, tostarp tas, vai būtu jāapsver citi kritēriji, piemēram, stacionēto pacientu rādītāji vai intensīvās terapijas nodaļu noslogotības rādītāji.
- (27) Nosakot apgabalu un reģionu epidemioloģisko klasifikāciju, dalībvalstīm būtu jāizmanto saskaņoti rādītāji un metodika. Lai noteiktu tikai tādus ierobežojumus, kas ir absolūti nepieciešami, dalībvalstīm būtu pēc iespējas jācenšas ierobežojumus nediskriminējošā veidā attiecināt tikai uz tām personām, kuras ierodas no konkrētiem īpaši skartiem apgabaliem vai reģioniem, nevis uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju.
- (28) Šis ieteikums nebūtu jāuztver kā tāds, kas tiecas atvieglot vai mudināt brīvas pārvietošanās ierobežojumu noteikšanu sakarā ar šo pandēmiju, – tas tiecas nodrošināt koordinētu pieeju tajos gadījumos, kad kāda dalībvalsts nolēm ieviest šādus ierobežojumus. Lēmums par brīvas pārvietošanās ierobežojumu ieviešanu ir dalībvalstu kompetencē, tomēr tām ir jāievēro Savienības tiesību prasības. Tāpat dalībvalstīm ir arī iespēja neieviest ierobežojumus, pat ja ir izpildīti šajā ieteikumā paredzētie kritēriji un sasniegtas attiecīgās robežvērtības.
- (29) Brīvas pārvietošanās ierobežojumi būtu jāapsver tikai tad, ja dalībvalstīm ir pietiekami pierādījumi, kas attaisno šādus ierobežojumus, ņemot vērā to pozitīvo ietekmi uz sabiedrības veselību, un tām ir pamatots iemesls uzskatīt, ka šie ierobežojumi būs efektīvi.
- (30) Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram, izmantojot dalībvalstu sniegtos datus, būtu jāpublicē un katru nedēļu jāatjaunina kartes, kurās pēc kopējiem kritērijiem atainots ES reģionu statuss.
- (31) Lai uzlabotu dalībvalstu savstarpējo koordināciju un palielinātu paredzamību sabiedrības labā, dalībvalstīm, apsverot iespēju noteikt pārvietošanās brīvības ierobežojumus sakarā ar Covid-19 uzliesmojumu, būtu jāizmanto saskaņots grafiks.

- (32) Lai tikmēr, kamēr pandēmija turpinās, ierobežotu traucējumus iekšējā tirgū un pienācīgas ģimenes dzīves izjaukšanu, būtu jāparedz, ka karantīna nav jāievēro ceļotājiem, kuri veic būtiskas funkcijas vai kuriem ir būtiska vajadzība, piemēram, darba ņēmējiem vai pašnodarbinātajiem, kas strādā kritiski svarīgās profesijās, pārrobežu darbiniekiem, transporta darbiniekiem vai transporta pakalpojumu sniedzējiem, jūrniekiem un personām, kuras ceļo nopietnu darījumdarbības vai ģimenes iemeslu dēļ, ieskaitot regulāri ceļojošus pārrobežu ģimenes locekļus.
- (33) Lai ierobežotu ieviesto brīvas pārvietošanās ierobežojumu ietekmi, ir ļoti svarīgi sabiedrībai laikus sniegt skaidru un visaptverošu informāciju, kas nodrošina paredzamību, juridisko noteiktību un to, ka pilsoņi ievēro noteikumus,

IR PIENĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

Vispārīgie principi

1. Visiem ierobežojumiem attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos Savienībā, kuri tiek ieviesti, lai ierobežotu Covid-19 izplatīšanos, būtu jābalstās uz konkrētiem un ierobežotiem apsvērumiem sabiedrības interesēs, proti, sabiedrības veselības aizsardzību. Šādi ierobežojumi ir jāpiemēro, ievērojot Savienības tiesību vispārīgos principus, jo īpaši samērīgumu un nediskriminēšanu. Tas nozīmē, ka noteiktie pasākumi nedrīkstētu pārsniegt sabiedrības veselības aizsardzībai absolūti nepieciešamo.
2. Ierobežojumi būtu jāatceļ, tiklīdz epidemioloģiskā situācija to ļauj.
3. Dalībvalstu vidū nedrīkst būt nekādas diskriminācijas, piemēram, ceļošanai uz kaimiņu dalībvalsti un no tās nedrīkst piemērot labvēlīgākus noteikumus nekā ceļošanai uz citām, tādā pašā epidemioloģiskajā situācijā esošām dalībvalstīm un no tām.
4. Ierobežojumiem būtu jābalstās uz attiecīgās personas atrašanās vietu(-ām) 14 dienu periodā pirms ierašanās, nevis uz attiecīgās personas pilsonību.
5. Dalībvalstij vienmēr būtu jāielaiž savi valstspiederīgie un Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi, kas uzturas tās teritorijā, un būtu jāatvieglo ātrs tranzīts caur tās teritoriju.
6. Īpaša uzmanība dalībvalstīm būtu jāpievērš pārrobežu reģionu specifikai un nepieciešamībai sadarboties vietējā un reģionālajā līmenī.
7. Dalībvalstīm būtu regulāri jāapmainās ar informāciju par visiem jautājumiem, kas ietilpst šā ieteikuma darbības jomā.

Kopējie kritēriji

8. Apsverot iespēju ierobežot brīvu pārvietošanos sakarā ar Covid-19 pandēmiju, dalībvalstīm būtu jāņem vērā šādi kritēriji:
 - (a) “14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs”, tas ir, konkrētā apgabalā pēdējo 14 dienu laikā jaunpaziņoto Covid-19 gadījumu kopskaits uz 100 000 iedzīvotāju;
 - (b) “pozitīvo testu rādītājs”, tas ir, pozitīvo testu skaits procentos no visiem Covid-19 infekcijas testiem, kas konkrētā apgabalā veikti iepriekšējās nedēļas laikā;
 - (c) “testēšanas rādītājs”, tas ir, konkrētā apgabalā iepriekšējās nedēļas laikā veikto Covid-19 infekcijas testu skaits uz 100 000 iedzīvotāju.

Dati par kopējiem kritērijiem

9. Lai nodrošinātu visaptverošu un salīdzināmu datu pieejamību, dalībvalstīm ik nedēļu būtu Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram jāsniedz dati par 8. punktā minētajiem kritērijiem.

Dalībvalstīm šie dati būtu jāsniedz arī reģionālā dalījumā, lai nodrošinātu, ka iespējamajos pasākumos ir iespējams piemērot konkrēti tiem reģioniem, kur tie ir absolūti nepieciešami.

Kopējās robežvērtības, kas būtu jāievēro, apsverot brīvas pārvietošanās ierobežojumus

10. Dalībvalstīm nevajadzētu ierobežot personu brīvu pārvietošanos uz tādu citu dalībvalsti vai no tādas citas dalībvalsts, kurā:

- (a) 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs ir mazāks par 50 jauniem Covid-19 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotāju; vai
- (b) pozitīvo testu rādītājs attiecībā uz Covid-19 infekcijas testiem ir mazāks par 3 %;

ar nosacījumu, ka attiecīgās dalībvalsts testēšanas rādītājs pārsniedz 250 Covid-19 infekcijas testu nedēļā uz 100 000 iedzīvotāju.

Izņēmuma kārtā dalībvalstīs, kurās 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs pārsniedz 150 uz 100 000 iedzīvotāju, b) apakšpunktā noteiktais kritērijs nebūtu jāpiemēro.

11. Dalībvalstīm būtu jāņem vērā, kāds citās dalībvalstīs ir gadījumu reģionālais sadalījums. Kad vien iespējams, brīvas pārvietošanās ierobežojumi būtu jānosaka šauri, ņemot vērā situāciju attiecīgās dalībvalsts skartajos reģionos. Tālab 10. punktā minētās robežvērtības būtu jāpiemēro reģionālā līmenī, neierobežojot brīvu pārvietošanos uz vai no citiem attiecīgās dalībvalsts reģioniem, kuros robežvērtības ir ievērotas.

Riska apgabalu kartējums, kas būtu jāievēro, apsverot brīvas pārvietošanās ierobežojumus

12. Lai palīdzētu dalībvalstīm pieņemt lēmumus, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram, balstoties uz dalībvalstu sniegtajiem datiem, būtu jāpublicē ES/EEZ valstu²⁰ karte dalījumā pa reģioniem. Šajā kartē apgabalu apzīmējumam būtu jāizmanto šādas krāsas:

- (a) zaļa, ja 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs ir mazāks par 25 un pozitīvo testu rādītājs attiecībā uz Covid-19 infekcijas testiem ir mazāks par 3 %;
- (b) oranža, ja 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs ir mazāks par 50, bet pozitīvo testu rādītājs attiecībā uz Covid-19 infekcijas testiem ir 3 % vai lielāks, vai ja 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs ir robežās no 25 līdz 150, bet pozitīvo testu rādītājs attiecībā uz Covid-19 infekcijas testiem ir mazāks par 3 %;

²⁰

Saskaņā ar Līgumu par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.) ("izstāšanās līgums") šīs valstis izstāšanās līguma 127. panta 1. punktā minētā pārejas perioda laikā ietver arī Apvienoto Karalisti.

- (c) sarkana, ja 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs ir 50 vai lielāks un pozitīvo testu rādītājs attiecībā uz Covid-19 infekcijas testiem ir 3 % vai lielāks vai ja 14 dienu kumulatīvais paziņoto Covid-19 gadījumu rādītājs pārsniedz 150 uz 100 000 iedzīvotāju;
 - (d) pelēka, ja nav pieejama pietiekama informācija 10. punktā noteikto kritēriju novērtēšanai vai ja testēšanas rādītājs ir 250 vai mazāk Covid-19 infekcijas testu uz 100 000 iedzīvotāju. Lai nošķirtu vienu situāciju no otras, būtu jāizmanto atšķirīgi pelēkās krāsas toņi.
13. Eiropas Slimību profilakses un kontroles centram ik nedēļu būtu jāpublicē atjaunināta kartes versija.

Koordinācija dalībvalstu starpā un kopējs grafiks

14. Dalībvalstīm, kuras, balstoties uz savu lēmumu pieņemšanas procesu, plāno piemērot ierobežojumus personām, kas ceļo uz apgabalu vai no apgabala, kurš saskaņā ar 12. punkta c) un d) apakšpunktu klasificēts kā “sarkans” vai “pelēks”, būtu pārējās dalībvalstis un Komisija jāinformē par šo nodomu ceturtdienā.

Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāizmanto izveidotais integrētais krīzes situāciju politiskās reaģēšanas (*IPCR*) tīkls. *IPCR* kontaktpunktiem būtu jānodrošina, ka šī informācija tiek nekavējoties nodota to kompetentajām iestādēm.

Izņemot gadījumu, kad ir izņēmuma apstākļi, pasākumiem, par kuriem dalībvalsts paziņojusi saskaņā ar šo punktu, būtu jāstājas spēkā nākamās nedēļas pirmdienā.

15. Apsverot, vai piemērot ierobežojumus, dalībvalstīm būtu jāņem vērā arī epidemioloģiskā situācija pašām savā teritorijā, tostarp testēšanas politika, veikto testu skaits un pozitīvo testu rādītājs, kā arī citi epidemioloģiskie rādītāji.
16. Dalībvalstij nevajadzētu noteikt ierobežojumus personām, kas ceļo uz citas dalībvalsts apgabalu vai no citas dalībvalsts apgabala, kurš saskaņā ar 12. punkta c) apakšpunktu klasificēts kā “sarkans”, ja tā tādus pašus ierobežojumus nenosaka attiecībā uz pašas teritorijā atrodošos apgabalu, kurš saskaņā ar 12. punkta c) apakšpunktu klasificēts kā “sarkans”.
17. Dalībvalstīm būtu nekavējoties jāinformē pārējās dalībvalstis un Komisija par iepriekš ieviestu ierobežojošo pasākumu atcelšanu, un šai atcelšanai būtu jāstājas spēkā pēc iespējas drīz.
- Brīvas pārvietošanās ierobežojumi būtu jāatceļ, kad apgabals saskaņā ar 12. punktu tiek pārklassificēts par “oranžu” vai “zaļu”, ar nosacījumu, ka ir pagājušas vismaz 14 dienas no šo ierobežojumu ieviešanas.
18. Vēlākais 7 dienu laikā no šā ieteikuma pieņemšanas dalībvalstīm būtu jābeidz piemērot pirms šā ieteikuma pieņemšanas piemērotos ierobežojumus apgabalos, kuri saskaņā ar 12. punktu nav klasificēti kā “sarkani” vai “pelēki”.

Kopējais satvars iespējamiem pasākumiem attiecībā uz ceļotājiem no augstāka riska apgabaliem

19. Dalībvalstīm nevajadzētu atteikt ieeļošānu personām, kuras ieeļo no citām dalībvalstīm.
- Dalībvalstis, kuras, balstoties uz savu lēmumu pieņemšanas procesu, ievieš brīvas pārvietošanās ierobežojumus, var personām, kas ieeļo no apgabala, kurš saskaņā ar 12. punkta c) un d) apakšpunktu klasificēts kā “sarkans” vai “pelēks”, noteikt prasību

- (a) ievērot karantīnu; vai
- (b) pēc ierašanās veikt tām Covid-19 infekcijas testu.

Kad vien iespējams, iespējai veikt Covid-19 infekcijas testu būtu jādod priekšroka salīdzinājumā ar karantīnu.

Ceļotājiem būtu jādod iespēja b) apakšpunktā minēto testu aizstāt ar Covid-19 infekcijas testu, kas veikts pirms izbraukšanas.

- 20. Dalībvalstīm būtu savstarpēji jāatzīst rezultāti, kas iegūti Covid-19 infekcijas testos, kurus veikušas citu dalībvalstu sertificētās veselības struktūras.
- 21. Karantīnas ievērošanas prasība nebūtu jāpiemēro ceļotājiem, kuri veic būtiskas funkcijas vai kuriem ir būtiska vajadzība, jo īpaši:
 - (a) darba ņēmējiem vai pašnodarbinātajiem, kas strādā kritiski svarīgās profesijās, pārrobežu darbiniekiem un norīkotajiem darba ņēmējiem, kā arī sezonas strādniekiem, kas minēti Vadlīnijās par nodarbināto brīvas pārvietošanās īstenošanu Covid-19 uzliesmojuma laikā²¹;
 - (b) transporta darbiniekiem vai transporta pakalpojumu sniedzējiem, tostarp kravas transportlīdzekļu vadītājiem, kas pārvadā preces izmantošanai valsts teritorijā, kā arī tiem, kuri tikai brauc cauri tranzītā;
 - (c) skolēniem, studentiem un praktikantiem, kuri ik dienu dodas uz ārzemēm;
 - (d) personām, kuras ceļo nopietnu ģimenes vai darījumdarbības iemeslu dēļ;
 - (e) diplomātiem, starptautisko organizāciju darbiniekiem un starptautisko organizāciju uzaicinātajiem cilvēkiem, kuru fiziska klātbūtne ir nepieciešama minēto organizāciju pilnvērtīgam darbam, militārajam personālam un humānās palīdzības darbiniekiem, un civilās aizsardzības personālam, kas īsteno savas funkcijas;
 - (f) tranzīta pasažieriem;
 - (g) jūrniekiem;
 - (h) žurnālistiem, kuri pilda amata pienākumus.
- 22. Personām, kuras ierodas no apgabala, kurš saskaņā ar 12. punkta c), b) un d) apakšpunktu klasificēts kā “sarkans”, “oranžs” vai “pelēks”, jo īpaši tām, kuras ierodas ar lidmašīnu, dalībvalstis var noteikt prasību iesniegt pasažiera lokalizēšanas veidlapu atbilstoši datu aizsardzības prasībām. Kad vien iespējams, apstrādes vienkāršošanas nolūkā būtu jāizmanto iespēja pasažiera lokalizēšanas informāciju sniegt digitāli, tomēr gādājot, ka visiem pilsoņiem tiek nodrošināta vienlīdzīga piekļuve.
- 23. Pamatotos gadījumos dalībvalstis var apsvērt iespēju ieteikt personām, kas ieceļo no apgabala, kurš saskaņā ar 12. punkta b) apakšpunktu klasificēts kā “oranžs”, vismaz veikt Covid-19 infekcijas testu pirms izbraukšanas vai pēc ierašanās.
- 24. Pasākumi, kurus piemēro personām, kas ierodas no apgabala, kurš saskaņā ar 12. punkta c), b) un d) apakšpunktu klasificēts kā “sarkans”, “oranžs” vai “pelēks”, nedrīkst būt diskriminējoši, tas ir, tie būtu tāpat jāpiemēro arī attiecīgās valsts valstspiederīgajiem, kuri atgriežas tajā.

²¹ OV C 102 I, 30.3.2020., 12. lpp.

25. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ikviena oficiālā prasība, kas noteikta pilsoņiem un uzņēmumiem, sniedz konkrētu labumu sabiedrības veselības jomā saistībā ar centieniem cīņā pret pandēmiju un nerada pārmērīgu un lieku administratīvo slogu.
26. Ja personai parādās simptomi, kad tā ierodas galamērķī, būtu jāveic testēšana, diagnosticēšana, izolēšana un kontaktu izsekošana saskaņā ar vietējo praksi, un ieceļošana nebūtu jāatsaka. Kontakta izsekošanas nolūkā informācija par gadījumiem, kas atklāti ierašanās brīdī, būtu nekavējoties ar Agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas palīdzību jādara zināma to valstu sabiedrības veselības aizsardzības iestādēm, kurās attiecīgā persona ir uzturējusies iepriekšējo 14 dienu laikā.
27. Ierobežojumiem nevajadzētu izpausties kā aizliegumiem sniegt noteiktus transporta pakalpojumus.

Komunikācija un sabiedrības informēšana

28. Dalībvalstīm būtu jāsniedz attiecīgajām ieinteresētajām personām un sabiedrībai skaidra, visaptveroša un savlaicīga informācija par visiem brīvas pārvietošanās ierobežojumiem, visām saistītajām prasībām (piemēram, negatīviem Covid-19 infekcijas testiem vai pasažiera lokalizēšanas veidlapām), kā arī par pasākumiem, kas piemērojami ceļotājiem, kuri ceļo no augstāka riska apgabaliem.

Dalībvalstīm jo īpaši būtu pēc iespējas drīz jāinformē sabiedrība par visiem jaunieviestajiem vai atceltajiem ierobežojumiem, par kuriem pārējām dalībvalstīm un Komisijai paziņots saskaņā ar 14. un 17. punktu.

Šī informācija būtu arī jādara pieejama platformā *Re-open EU*, kur būtu jāietver norāde uz karti, kuru Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs regulāri publicē saskaņā ar 12. un 13. punktu.

Būtu skaidri jāapraksta pasākumu būtība, to ģeogrāfiskā piemērošanas joma un personu kategorijas, kurām tie ir piemērojami.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*